

TREBA JE VEDETI PRED VSTOPOM SLOVENIJE V EVROPSKO UNIJO

S 1. majem 2004 bo Slovenija postala članica skupnega evropskega trga, kar bo imelo pomembne posledice tudi za obdavčevanje prometa blaga in storitev. Novosti glede obdavčitve z davkom na dodano vrednost so v naš pravni red bile vnesene s spremembo Zakona o davku na dodano vrednost in z novim Pravilnikom o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost.

Uradno prečiščeno besedilo Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV) je bilo objavljeno v Uradnem listu RS, št. 134/03. V Uradnem listu RS, št. 17 pa je bil 24. 2. 2004 objavljen tudi nov Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost, ki bo začel veljati s 1. majem 2004 (v nadaljevanju pravilnik).

O novostih pri obdavčitvi z DDV ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo je Davčna uprava Republike Slovenije že v mesecu oktobru 2003 izdala posebno brošuro, zato v nadaljevanju povzemamo le nekaj določil ZDDV in pravilnika, na katere morajo biti zavezanci pripravljeni. To so predvsem: identifikacija za namene DDV, vodenje davčnih evidenc, izpolnjevanje in predlaganje obračuna DDV in kvartalnega poročila.

Podrobnejša pojasnila v zvezi z drugimi določbami bomo objavili pozneje.

1 Identifikacija za namene DDV in identifikacijska številka za DDV

Davčni organ bo vsakemu davčnemu zavezanecu, ki je pred 1. majem 2004 prejel odločbo o vpisu zavezanosti za DDV v davčni register, do 1. maja 2004 po uradni dolžnosti izdal identifikacijsko številko za DDV (davčna številka s prefiksom SI). S 1. majem 2004 bo ta davčni zavezanec identificiran za namene DDV.

Davčni zavezanci, ki so že zavezanci za DDV in zavezanost za DDV sedaj izkazujejo z davčno številko, bodo torej od 1. maja 2004 dalje namesto te uporabljali identifikacijsko številko za DDV tako za transakcije, opravljene na ozemlju Slovenije, kot tudi za pridobitve in dobave blaga oziroma opravljene storitve znotraj Skupnosti.

Pomembno je tudi, da mora identifikacijsko številko za DDV pridobiti tudi davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec in pridobiva blago znotraj Skupnosti, skupni znesek njegovih pridobitev pa v tekočem koledarskem letu preseže 10.000 EUR v tolarski protivrednosti. V letu 2004 se kot vrednost nabav upošteva vrednost vseh nabav posameznega davčnega zavezanca, ugotovljena na podlagi podatkov iz carinskih deklaracij za sprostitev blaga v prost promet v letu 2003 oziroma od 1. januarja do vključno 30. aprila 2004. Za obdobje po 1. maju 2004 se vrednost nabav ugotavlja na podlagi podatkov iz knjigovodstva davčnega zavezanca.

Za izvajanje zakonodaje s področja DDV po 1. maju 2004 bo treba vedeti, kdo mora pridobiti identifikacijsko številko za DDV oziroma kdo je dolžan obračunavati DDV. Pomembno je tudi, kdo so: davčni zavezanec, davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, mali davčni zavezanec, kmet pavšalist in kdo pravna oseba, ki ni davčni zavezanec. Pri tem je treba ločiti med osebami, identificiranimi za namene DDV, ki obračunavajo in plačujejo DDV v zvezi z opravljanjem dejavnosti, in osebami, identificiranimi za namene DDV le za pridobitve blaga znotraj Skupnosti. To pojasnilo bomo objavili pozneje.

2 Knjige in evidence

Davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, bodo tudi po 1. maju 2004 vodili:

- knjigo izdanih računov (obrazec I-RAČ),
- knjigo prejetih računov (obrazec P-RAC),
- posebno evidenco o vstopnem DDV pri uvozu blaga (obrazec E-UVOZ).

Poleg teh bodo morali voditi še naslednje knjige in evidence:

- knjigo izdanih računov za dobave blaga znotraj Skupnosti (obrazec I-RAČ-D),
- knjigo prejetih računov za pridobitve blaga znotraj Skupnosti (obrazec P-RAČ-P),
- posebni evidenci (obrazec PE-7 in obrazec PE-17) za določene specifične transakcije.

3 Obrazec DDV-O in obdobje obračunavanja DDV

Obrazec DDV-O vsebuje kar nekaj sprememb. V obrazcu so dodana nova polja:

- oznaka 16 - dobave blaga znotraj Skupnosti,
- oznaka 17 - druge dobave blaga znotraj Skupnosti,
- oznaka 26 - pridobitve blaga znotraj Skupnosti,
- oznaka 27 - tristranske pridobitve znotraj Skupnosti,
- oznaka 36 - DDV od pridobitev blaga znotraj Skupnosti po 8,5 %,
- oznaka 37 - DDV od pridobitev blaga znotraj Skupnosti po 20 %,
- oznaka 47 - vstopni DDV od pridobitev blaga znotraj Skupnosti po 8,5 %,
- oznaka 48 - vstopni DDV od pridobitev blaga znotraj Skupnosti po 20 %.

Na obrazcu DDV-O je dodano tudi polje 04 - izračun odbitnega deleža; davčni zavezanci obkrožijo "da", če izračunavajo odbitni delež (ali pa več odbitnih deležev).

V obrazcu DDV-O je vsebinsko spremenjena še oznaka 21, kjer ni več vključenih podatkov iz oznak 24 in 25 obrazca DDV-O.

3.1 Predložitev obrazca DDV-O

Obrazec DDV-O mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, predložiti pri pristojnem davčnem organu.

Obrazec DDV-O mora pri pristojnem davčnem organu predložiti tudi davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV, in druga oseba, ki je plačnik DDV.

Tudi oseba, ki obračunava DDV le od pridobitev blaga znotraj Skupnosti in je plačnik DDV, mora pri pristojnem davčnem organu predložiti obrazec DDV-O, na katerem izkaže znesek DDV, ki ga mora plačati kot pridobitelj blaga.

Davčni zavezanec, za katerega je v skladu s tretjim odstavkom 36. člena ZDDV določeno trimesečno oziroma polletno davčno obdobje in bo po 1. maju 2004 pridobival oziroma dobavljal blago znotraj Skupnosti, bo v obračunu DDV (za drugo koledarsko trimesečje oziroma prvo koledarsko polletje), ki ga mora predložiti najpozneje do 30. julija 2004, vpisal vrednost izvoza oziroma uvoza blaga za promet blaga, opravljen do 1. maja 2004 v druge države članice, v polje 12 oziroma 22 obrazca DDV-O. Za opravljene dobave oziroma pridobitve blaga v druge države članice po 1. maju 2004 pa bo vpisal vrednost dobav oziroma pridobitev blaga znotraj Skupnosti v polja 16 in 17 oziroma 26 in 27. V novem obrazcu "Priloga k obrazcu DDV-O" bo davčni zavezanec izkazal podatke o popravku zneska obračunanega in vstopnega DDV in ga predložil hkrati z obrazcem DDV-O.

3.2 Davčno obdobje

Davčno obdobje je koledarski mesec, če ni v ZDDV drugače določeno.

Za davčnega zavezanca, za katerega je sicer predpisano davčno obdobje koledarsko polletje, se davčno obdobje spremeni v koledarsko trimesečje, če pridobiva oziroma dobavlja blago znotraj Skupnosti.

Za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji, in za prejemnika blaga oziroma storitev, ki ni identificiran za namene DDV in je plačnik DDV (na podlagi 2. točke 1. odstavka ali na podlagi 2. stavka odstavka 12. člena ZDDV), je davčno obdobje za plačilo DDV koledarski mesec.

4 Kvartalno poročilo

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Republiki Sloveniji, ki dobavlja blago znotraj Skupnosti osebi (davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec), identificirani za namene DDV v drugi državi članici, mora te dobave izkazati v kvartalnem poročilu na obrazcu KP-O.

Na obrazcu KP-O mora za koledarsko trimesečje (obdobje poročanja) izkazati podatke o dobavah blaga znotraj Skupnosti in podatke o popravkih za pretekla obdobja poročanja. V kvartalno poročilo se vpisujejo podatki o skupni vrednosti dobav, razčlenjeni po davčnih zavezancih, prejemnikih blaga.

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, je dolžan kvartalno poročilo predložiti davčnemu organu do 10. dne drugega meseca, ki sledi obdobju poročanja.

Za davčnega zavezanca, ki po 1. maju 2004 dobavlja blago osebam, identificiranim za namene DDV v drugih državah članicah, je prvo obdobje poročanja obdobje od 1. maja 2004 do 30. junija 2004.

5 Elektronsko predlaganje obrazcev

Davčni zavezanci bodo lahko davčnemu organu prek sistema eDavki predložili naslednje obrazce, objavljene v pravilniku:

- obračun DDV (obrazec DDV-O),
- prilogo k obrazcu DDV-O,
- kvartalno poročilo (obrazec KP-O),
- zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV (DDV-P2),
- zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV (DDV-P3),
- priglasitev izdajanja in prejemanja računov v elektronski obliki (obrazec eRačuni),
- obračun pavšalnega nadomestila DDV (obrazec DDV-OPN).

Pravilnik prinaša tudi spremembe v zvezi z izdajanjem elektronskih računov. Od 1. maja 2004 dalje mora davčni zavezanec, ki pošilja in izdaja elektronske račune, svojo izbiro o elektronskem pošiljanju računov vnaprej priglasiti pristojnemu davčnemu organu na obrazcu eRačuni, sicer se šteje, da račun ni izdan za namene uveljavljanja odbitka vstopnega DDV.

Ne glede na navedeno pa davčnim zavezancem, ki bodo do 30. 4. 2004 pridobili dovoljenje davčnega organa za izdajanje elektronskih računov, izdajanja in pošiljanja elektronskih računov ne bo treba priglasiti.